

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafu' este Duminică și Joi, la fiecare două săptămâni cu adăușul Foisiorii — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditiu'ă foiei, preafara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expedițiura. Prețu'ul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. n. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pentru

Nr. 83.

ANULU XXIV.

Sabiu 1729 Octomvre 1876.

(trajecțiile părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 100; pe o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru prime. și tineri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia oară cu 7 cr. și rulu, pentru a doua oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. n.

De unspradiece ani încôce ni s'a intemplat, nu odata, sa emitu idei în publicu, cari, tocm'a pentruca erau asiã cum diceamu noi ca suntu, superau, ele nu erau mai putienu superaciõe si pentru noi. Dara pentru ca erau superaciõe erau si combataute cu multa energia si de multe ori cã sa para si mai combatute eramu tratati reu, eramu tratati pâna si de tradatori natiionali. Amu avutu si avemu trist'a satisfaciune cã mai tardiu sa vedemu implinite cele ce amu disu noi si nu profetiile combatatorilor nostri.

Astadi nu suntemu intr'o pozițiune tocm'a de totu analoga celei de mai nainte. Astadi suntemu în fati'a unoru pareri politice ce diferu de ale nôstre în cele ce privește cestiunea orientala. Le dãm cursu liberu si acelora si în colônele nôstre, fãra de a ni le însuși intru tôte, dara si fãra pretensiunea ca vederile nôstre aru fi absolutu mai bune. Va fi bine cã publiculu cetitoriu sa cunôsca mai multe pareri, sa combine sa studieze si — sa alêga.

Cum aru fi de a se privi cestiunea orientala de noi românii?

Saliste, în 25/10 1876.

Cestiunea orientala, de multu tempu preparata, o vedemu adi matu de a se resolvî.

Ce însemnêza acêsta cestiune omînôsã? Simplu o nôua regulare de statu a orientulu europênu; în sensu mai marginitu, crearea altoru nôue relatiuni de statu pe întregu teritoriulu europênu, ce s'au observatu a se numi alu imperiulu otomanu.

Cestiunea acêst'a a miscatu pe intrêga Europ'a, a cãrei constelațiune adi este astfelu cã a unui trupu întregu, asiã, ca cându patimesce piciorulu sêu mân'a, se simtu si cei-lalti membrii atacati, mai multu sêu mai putienu, dupa pusetiunea lor. Ea înse atinge în prim'a linia si mai multu pe acelea natiuni si semi-staturi, ce au statu si stau sub domni'a si influenti'a guvernulu mohamedanu, a uniculu guvern pagãnu, ce mai exista în Europ'a. Eata dar' ca ea atinge înmediatu si pe natiunea romãna din Romani'a libera. Nu este dar' nici o mirare, ca statulu Romani'e a fostu si este necessitatu a luã o pusetiune în fati'a a. n. cestiuni orientali.

Ce pusetiune a luatu elu?

Jurnalele pâna adi ne spunu, ca Romani'a aru fi pasitu în aliãntia cu Russi'a, si aru fi decisa a luã rolulu activu — chiaru si cu arm'a — spre delaturarea pedeciloru în resolvirea cestiunei orientali, — a domniiei turcesci de pâna acum.

Atentiunea Europei este îndreptata asupr'a Romaniiei. Nôue înse cã românii si înmediati vecini nu ni se va potea denegã dreptulu, de a ne interesã cu totu-deadinsulu si a tractã cu seriozitate pasirea acêst'a a Romaniiei, a vecinulu si vechiulu amicu si aliãtulu naturalu alu imperiulu nostru.

Aseptarea generala se vede a fi fostu cã Romani'a sa remana neutrala.

Dêca ne inchipuimu caracterulu cestiunei orientali, dimensiunea ce au luatu, scopulu aliãntiei celoru 3 poteri imperiali si pasii Russiei spre deslegarea ei, luptele creștiniloru cu turcii, apoi pozițiunea geografica si

politica a Romaniiei: întrebãmu, erã ore neutralitatea Romaniiei posibilã, pâna cându ea este unu membru în concertulu popóreloru, a cãroru destine depindu dela resolvirea cestiunei? potea fi Romani'a neutrala în fati'a torentelu ce-i vine preste capu? si dêca Russi'a, cã membrulu activu alu aliãntiei celoru 3 imperiuri, este resoluta cu deseversire a pasii activu si cu mânã armata a trece preste otarele Romaniiei, erã ore acêst'a în stare a oprî taberele nordice cu neutralitatea si armat'a sea? Asecurat'au ore o putere mare Romaniiei unu asemenea ajutoriu în acêsta directiune? nu!

Deci cine potea aseptã dela Romani'a sa jõe unu atare rolulu de aventurieru?

Are ce-va ratiune a se dice, ca de ce se conlucre Romani'a la consolidarea panslavismulu? De si nu se pôte negã, ca dupa situatiunea de adi ide'a panslavismulu jõe o rola eminenta în cestiunea orientala, totusi cãtezu a dice, ca este o eróre cându se confunda de totu cestiunea or. cu panslavismulu; grecii, românii, macedonenii si alte popóre din Turci'a nu suntu slavi, si totusi suntu factori nedisputaveri la resolvirea acestei cestiuni. Ba acești factori suntu tocmã chieiami a paralisiã încãtu-va înmensa latire pretinsa si inpoterirea panslavismulu în orientulu Europei. Cându s'aru privi cestiunea în tóta Europ'a asiã, nu aru apare monstrulu panslavismulu asiã de infricosiatu si unele părți mai interesate aru fi mai liniscite.

Caracterulu principalu alu cestiunei orientali este totu asiã precum au fostu si simburulu originei ei. Este de o parte inposibilitate absoluta, probata de multi ani, de a se aduce o armonia reclamata de civilisatiunea si pacea Europei, de oparte, între credințã, moravurile, obiceiurile, traiulu si institutiunile creștine si între cele ale fiiloru lui Mahometu, ier' de alta parte este asuprirea guvernulu absolutu musulmanu asupr'a creștiniloru, ce provine tocmã din eterogenitatea elementelor, si prin aceste impedecarea civilisatiunei si progressulu si a libertãtiei creștiniloru si tieriloru lor în spiritulu creștinescu europênu.

Ide'a creștinismulu, cãrei'a are Europ'a a-i multiamã moral'a, umanitatea si civilisatiunea ei, este asiã de puternica, încãtu trebuie odata se frãnga domni'a absoluta si discretionara a mohamedanismulu.

În Turci'a propria suntu la 2 milioane de romãni, cari dimpreuna cu slavii si alte natiionalități suferu jugulu lui Mahometu. Romani'a îns'asi este tractata de guvernulu otomanu cã si unu pasialicu, si prerogativele de cari s'au mai bucuratu, le au avutu numai din grati'a puteriloru europene.

Iêta, prelãnga necesitate, si justulu titlu alu Romaniiei, de a fi activa în cestiunea orientale în întielesulu ei propriu si alu umanității.

Dar' întrebarea cea mai de apropie si de interesu specialu pentru noi românii din Austro-Ungari'a este: Cum si încãtu se unesce positi'a luata de Romani'a cu interesele statulu nostru, de care suntu strinsu legate si interesele si destinele celoru 3 milioane romãni de aci?

Cându au scrisu „Tel. Rom.“ în Nr. 81 din 10/22 Octob. a. c.: „ca românii nostri din Austro-Ungari'a, cari totu-dêun'a au fostu mandri de

a se privi cã poporululu celu mai alipitu de dinastia, si astadi — cându cestiunea or. aru aduce necesitatea — suntu gat'a a se jertfi pentru imperatulu nostru si imperati'a dinastiei“ au nimeritu în profundulu simtiemintelor si aspiratiuniloru tuturor romãniloru nostri din acestu statu. Dêca sôrtea aru dispune, — cum continua Telegr. — cã si noi prin imperiulu nostru se ajungemu la o lupta în cestiunea orient. atunci mai bucurosi amu fi a luptã pentru interesulu monarchiei nôstre lãnga frãții din Romani'a, dar' nu în contr'a lor.“

Esista dar' o colisiune, pe carea noi din sufletu o amu condamnã?

Mai întâiu trebuie sa premitemu, ca natur'a cestiunei orientali — faca-se resolvirea acelei'a pre calea păcei, cum se dice a diplomatiei si presiuniloru asupr'a portiei otomane sêu si prin arme — este astfelu, încãtu imperiulu nostru, dupa pusetiunea sea si dupa elementele sele, nu putea altcum, decãtu numai prin o politica si pasire activa si resoluta, se întrevina la deslegarea cestiunei orientali.

Nu mai acea politica este salutara pentru monarchi'a nôstra, care are în vedere mai întâiu interesele generali si unitari ale monarchiei si întregulu imperiu si ale dinastiei, si apoi si interesele ori-cãrei natiuni ce compune factorii poporulu si în fine care tientesce a încheiã legaturu amicabile cu popórele învecinate monarchiei nôstre.

Dêca o atare politica aru fi urmatu diplomati'a nôstra, suntemu de credințã, ca primulu aliãtu alu monarchiei aru fi fostu vechi'a ei amica Romani'a, carea de secolu, mânã în mânã a mersu cu imperatulu Austriei si cu regele Ungariiei, fatia de turburãrile orientali si în contr'a turciloru, a inamiculu creștinatãtiei.

Ore acelu statu micutu romãnu, cãru'i'a Europ'a i datoresce multiamita, ca la multe grele tempuri a pusu stavila barbarismulu mahometanu, de a nu puté pustiã tierile europene, se nu fia preferatu aliãnti'a cu Austro-Ungari'a, lãnga care s'a luptatu si cu care are multe interese comune?

Dêca unii din monarchi'a nôstra nu suntu multiamiti cu starea lucrulu de adi în asta privințã, apoi acêst'a au a o multiemã numai diplomatiei nôstre, care se pare — dupa rezultatele de pâna adi — a fi facutu politica numai din unu punctu de vedere.

Este mai probabilu a crede, ca o pasire activasi resoluta a statulu nostru în favórea creștinismulu la tempulu seu, si folosita de considerantiele aliãntiei de 3 imperii, aru fi contribuitu mai curendu la aplanarea cestiunei orientali pe calea pacinica, decãtu vice versa.

Precum caderea Turciei se dicemu si numai necesitatea reformãrei guvernulu mohamedanu în favorulu creștiniloru erã inevitabile, tocmã asiã de naturalu erã a nu se întrepune nici decum pentru sustinerea acestui guvern. Deci de si s'au întârdiatu multe, totusi se sperêza, ca o repãsire întiehtëpa pe altu terenu mai naturalu si mai corespunditoriu intereselor statulu si a celoru mai multe popóre a le lui, va delaturã inconsecințele si va pastrã odich'n'a si pacea nôstra din launtru. Sa sperãmu! Este dar' în situatiunea amintita ceva ce se pare a conveni intereselor nôstre si a le mo-

narchiei, fatia de atitudinea Romaniiei, înse asiã de putienu, încãtu prin o procedere, ce se sperêza, se va delaturã. Acêsta sperantia o nutrimu cu atãtu mai multu, cu cãtu vedemu ca si adi diplomati'a nôstra se tiene în ramii aliãntiei celoru 3 poteri mai mari din Europ'a, si acêst'a va delaturã si fãntaule ivite ici colea despre controverse periculóse între statulu nostru si Russi'a, cari aru poté aruncã o plaga infricosiatã asupr'a tierii nôstre.

Resbelulu.

Unu siru de lupte dela 15 pâna la 24 Octobere pare a se fi terminatu. Luni sér'ai (23 Oct.) se afirmã din mai multe pãrt, dupa o lupta sãngerósa de patru zile, cu tôte ca a plouatu mereu, turcii s'au vediatu stapãni pe positiunile de Djunis si pe orasielulu de acêst'a si nume. Victori'a acêst'a turcesca a consternatu pre serbi fórtetare si a deschisu turciloru drumulu spre Crusievatiu. Bombardarea fortãretieloru Alecsinatiu si Deligradu se va incepe îndata ce sosescu tunurile de asediu.

Russi'a, li se pare serbiloru ca tamenda pré multu cu intrarea în actiune si de aceea nu e mirare dêca suntu aplecati spre unu armistițiu de siese septamãni încheiatu deadreptulu cu Pórt'a.

Se pôte ca în legatura cu cele de mai nainte sta si demisiunarea ministrulu serbescu de resbelu anunțiatã de telegrafu înca alalta eri.

Responsulu regimulu în cestiunea orientala avu locu în senatulu imperialu Vineri în 27 Oct. Esenti'a responsulu este: politic'a monarchiei este înainte de tôte pentru sustinerea păcei, fãra de negligerea detorințieloru si intereselor statulu, a cãru politica esterna nu este dupa rasele popóreloru. Regimulu va urmari si mai departe dôue tiente: sustinerea păcei orientale si meliorarea sortiei creștiniloru de pe peninsul'a balcanica.

„Ellenör“ desfasiura unu tablou despre fortiele combatante a celoru puteri (Russi'a, Germani'a, Angli'a, Franci'a, Itali'a, Turci'a si Austro-Ungari'a) cari eventualu se voru amestecã în conflãratiunea orientale, si apoi dice:

Aceste siette puteri dispunu preste totu de 5,600,000 soldati trupe pe uscatu si 776 nave de resbelu cu 6074 tunuri. Subtragendu de aici 10 percente necombatanti si din restulu acêst'a o treime pentru servitiulu teritorialu si la porturi, totusi mai remãnu înca pentru aplicarea efectivã în resbelu 3,360.000 soldati trupe pe uscatu si 470 nave de resbelu si 3650 tunuri.

Unu resbelu între monarchi'a nôstra si Russi'a aru întempiná din parte a nôstra cu substragerile de mai susu, dara computendu si trupele militieloru teritoriali (honvedi unguresci) (200,000) pe câmpulu de resbelu 600,000 soldati si 17 nave de resbelu cu 120 tunuri; adaugendu la acêst'a forti'a de resbelu a Turciei (de asemenea cu substragerile de mai susu 240,000 soldati trupe pe uscatu si 60 nave de resbelu cu 300 tunuri) armatele acestoru dôue state aru consiste din 840,000 soldati si 77 nave de

resbelu (cu 420 tunuri) și alipinduse și Angli'a cu 120,000 soldați și 248 nave (cu 2100 tunuri) ce pôte ea sa le presteze, într'ă putere de resbelu s'aru urcă la 960,000 soldați și 325 nave cu 2520 tunuri. La aceste fortie combatante împreunate Russi'a aru avé sa opuna 540,000 soldați și 24 nave cu 100 tunuri; forti'a sea de pe uscatu o aru puté sporí în casulu celu mai bunu cu 60,000 serbi, cu 60,000 români, 25,000 montenegri și 50,000 greci și asiá aru fi cu totulu 735,000 soldați.

Presupunendu în fine casulu estremu, adeca, ca Germani'a merge cu Russi'a, și adaugenduse armat'a germana cu 700,000 soldați și 24 nave de resbelu (cu 60 tunuri), aceste d'oué state aliante aru dá împreuna 1,515,000 soldați și 48 nave de resbelu cu 160 tunuri, care în casulu la care nu putemu cugetá, cându s'aru alipí și Itali'a cu 360,000 soldați și 34 nave (cu 340 tunuri) s'aru poté urcă la 1,875,000 soldați și 82 nave cu 500 tunuri.

În casulu acest'a inși Franci'a aru sporí și din partea sea puterea armata coalitata a Turciei, a Austro-Ungariei și a Angliei cu trupele sele de pe uscatu în numeru de 740,000 soldați, 60 nave de resbelu și cu cele 600 tunuri ce se afla pe ele o aru aduce la 1,800,000 soldați și 385 nave de resbelu cu 3120 tunuri pe nave.

Corpurile legiuitoare ale României suntu convocate în sesiune extraordinara pe 21 Octobere.

„Pest. Ll.“ constata ca poporul în Români'a nu vrea sa scie de comedi'a tragica inscenata de guvern care e cuprinsu de ametiala. Într'o corespundintia din București cu dat'a 19 Octobere ce o publică „P. L.“ se dice, ca principele Carolu va incepe sa inspicieze divisiunile armatei concentrate. Voluntarii rusesci trecu în numeru mai mare cá p'ana acum. Hărthiele române iera au scadiutu tare în cele trei zile din urma. Conscriptiunea de cai se face în modu f'orte seriosu, o comisiune merge din casa în casa atátu la tierra cátu si în orasie și nóteza cai ce-i afla etc.

Se vede înse din ce în ce mai lamuritu ca nici poporul român nu are o deosebita aplecare de a purtá resbelu. Pregatirile de resbelu—concentratiunile se condamna, de cându s'a recitu vremea si e firescu lucru ca depesiele ultime cari punu în perspectiva conservarea pácei se întempina cu bucurie din partea tuturor. Principele Carolu e în Români'a p'ote uniculu omu care nu participa la acésta bucurie, pentru ca cu pacea corón'a regale de care a visatu dispore într'o departare negurósa. Guvernulu român s'a alipitu de Russi'a numai pentru ca nu avé alta cale de scapare din acesti pericoli iminenti. Disparendu acesti pericoli actitudinea guvernului iera se va schimbá; ba se va denegá cu totulu actitudinea din septamánile ultime.

Despre pregatirile de resbelu în Români'a se comunica „Correspondintiei politice“ din Turnulu Severinului la 19 Octob.:

Noi ne aflámu în vertegiulu miscárei militare ce a provocat'o guvernulu asupr'a României. Prelángea turnulu Severinului se voru postá, se dice, d'oué brigade infanteria, 3 escadrónne cavalerie și 3 baterii. Se mobiléza si corpulu dorobantiloru; rezervistii trebuie sa vina sub stindardu p'ana în 1 Novemb. n. Cei ce voru întârdiá voru fi tractati cá desertori. Cum se vorbesce pe aici, în 23 Oct. armat'a va porní în susu cátra frontier'a danubiana. Cumca nu e vorb'a numai de manevre se vede dintr'unu

circularu amicabilu alu ministrului de resbelu cátra oficieri prin care acésti'a suntu provocati a se provedé cu echipare suficienta pe iarna cáci probabilu armat'a va remané mai multu tempu afara de teritoriulu patriei. Cátu de putienu e publiculu incantatu de perspectiv'a evenimentelor resboinice, pe atátu de voiosu a primitu corpulu oficiaru prospectele unui rolu activu alu armatei române. Dela avenirea pe tron a principelui Carolu s'a facutu f'orte multu pentru radicalizarea armatei și acésta dispune acum cu deosebire de unu corp de oficieri distinsu. La d'oué lucruri a devotatu principele din cass'a Hohenzollern o atentiuie cu totulu deosebita si necurmata: cualificarea oficieriloru și procurarea de materialu solidu pentru resbelu. În ambele directiuni s'a prestatu multu. Armat'a e comandata de oficieri bine disciplinati și posede o armaturá eminenta. Tóte carale cáte suntu numai disponibile s'aru recuiratu în turnulu Severinului. Statulu maiuru alu divisiunii de aici a recuiratu 300 cara pentru 28 Octobere, statulu nu reflectéza la vre-o prestatiune gratuita și pune în perspectiva plati bune. Prefectulu despartimentului nostru a întrebatu în modu amicabilu, déca o subscriptiune de unu imprumutu nationalu p'ote sa aiba prospectu de reusire. Cei mai multi posessori de case din cetate precum și domni proprietari de pamentu din cercu au dechiaratu ca suntu gat'a a face totu ce li va fi cu putintia. În acestu despartimentu se comptéza la unu venitu cam de d'oué milióne lei (franci). Cum ni se spune imprumutul nationalu se va escrie în lun'a lui Decembre. Societatea de vaporu pe Dunare a sistatu comunicatiunea la Dunarea de josu și anume cu d'oué septamáni înainte de cum se cugetá. Nu se scie, déca situatiunea politica séu scaderea apei a causatu acésta dispositiune.

Dupa cum se comunica „Correspondentiei politice“ din Sereievo o rescóla în massa a poporului mohamedan în Bosni'a e iminenta. Mohamedanii s'aru intaritatu f'orte tare audiendu de realizarea autonomiei proiectata pentru Bosni'a. E temere întemeiata, ca mahomedanii voru massacrá fára crutiare pe crestini. Chiaru si organele guvernului nu se sfiescu a spune pe fatia ca rescól'a va urmá, déca se va introduce autonomi'a în Bosni'a.

Incordarea cu care se astépta scirile din Constantinople despre primirea ultimului rusescu de cátra Sublim'a P'orta e, dupa cum afirma „Pest. Ll.“ putienu justificata. În respectu formalu pasulu lui Ignatieff p'ote ca e de insemnatate intru cátu elu la totu casulu e de natura a acelerá desvoltarea séu déca mai vreti complicarea; obiectivu elu abiá va puté produce o schimbare a situatiunii, care nu se p'ote tagadú stá sub semnulu resbelului. Decisiunile P'ortei relativu la ultimatu rusescu nu voru alterá intru nimicu acésta situatiune. Reducerea terminului de armistitiu, la care se voru supune cei din Constantinople fára greutate e de insemnatate f'orte inferióra fatia de întrebarea de garantii — si în punctulu acest'a P'ort'a nu p'ote fi destulu de induplecabila, pentru a desarmá agresiunea Rusiei. Voiesce Russi'a conflictulu de resbelu — si dorere în privint'a acésta tóte indolele disparu din ce în ce — atunci ea afla în pretensiunile de garantii o arma ce nu i se va puté smulge din mâni prin nici o concessiune turcesca — decátu p'ote prin aceea, ca P'ort'a si va dá consentimentulu la ocuparea provinciiloru rescutate prin trupe straine. Înre atari impregiurári ve-

demu cu satisfactiune, ca conducatoriulu oficiului nostru pentru afacerile straine se retrage din ce în ce la înteresulu specialu alu monarchiei și fára de avatamá concursulu diplomaticu se pregatesce „în înteresulu pácei“ pentru tóte eventualitátile.

Itali'a si Orientulu.

Itali'a care în tempulu ultimulu lasá sa transpire prin organele sale publice dorint'a de a capetá limitea sea naturale, Trentino, nu a disparutu inca din publicistica. Alianti'a ei cu Russi'a, care e considerata de unu faptu necontestabilu, totu mai dá impulsu la combinatiuni nóue. Unu corespundinte la „Fr. Bl.“ din Rom'a vrea sa scie, ca Itali'a speculeza dupa o insula în Marea mediterana și pentru a obtiené o statiune marina pe sém'a navelor sale ea s'a aliatu cu Russi'a. Eata cum se pronuncia acestu corespundentu în acésta materia:

Scirea colportata de foile din Vien'a, ca între Itali'a și Russi'a s'a realizatu o conventiune relativu la restabilirea ordinei pe peninsul'a balcanului și anume séu pe socotél'a Austro-Ungariei séu a imperatiei turcesci firesce ca n'a lipsitu a face o mare sensatiune în tóte cercurile poporatiunii nóstre, pentru ca adevieria unei sciri de asiá insemnatate mare politica aru semnificá o parasire a politicei orientali urmata p'ana acum de Itali'a. Multi dintre deputatii nostri parlamentari, între cari si unii partisani ai opozitiunii, se grabira a se întormá indata pe cale amicabila despre adevierulu acestei sciri din Vien'a; capetara inse la usiele unde au batutu nisce respunsuri cari pentru ambiguitatea lor aru fi facutu tóta onóra chiaru si oracululu din Delfi. Nu mai putienu norocosi fura în acestu respectu multi membri din lumea diplomatica de aici, cari de asemenea nu s'aru pututu propocsi din respunsulu ce l'au primitu la întrebárilu lor în obiectulu acésta. De atunci au trecutú dejá multe zile, dar' si astadi nu scie nime apriatu, care va fi propriaminte cea mai nóua politica orientala a cabinetului nostru si spre ce se nisuieste elu bucurosu. Atátu se scie si acum ca regatulul Italiei relativu la parerile sele asupr'a viitoriului imperiului osmanu s'a smulsu pentru totu dé-un'a dela Angli'a si s'a aruncatu într'unu saltu în bratiele Rusiei, a trecutú prin urmare dintr'unu estremu într'altulu. Se tagaduesce în cercurile nóstre guvenamentali mai inalte cumca Itali'a aru avé intentiunea, a se mai marí pe socotél'a Austriei, dar' nu este eschisa o estindere pe socotél'a Turciei. Si într'adeveru, Itali'a staruesce de multu a se asiedia cu firmitate în resaritulu márei mediterane, pentru asi poté sporí comerciulu în aceste párti si a-si creá acolo o statiune pentru flot'a sea. De aceea ea arunca de multu tempu privirile sale asupr'a insulei Cipru, atátu de frumósa si roditóre, dara dorere si negligeata, care a apartinutu multu tempu la republic'a Venetiei si pe care Itali'a unita cá mostenitóre a numitei republice aru posede-o bucurosu.

Sub guvernulu si administratiunea unui poporu apusénu insul'a acésta pe care în anticitate se dice ca au existatu sieseprediece regate, si-aru poté redobendí vechi'a sea stralucire si bunastare, dar' ea aru devení în acélasu tempu si marulu de cértá între Itali'a si celelalte natiuni mari maritime, pentru ca cine e domnu preste acésta insula are în mânilu sale si o mare parte din comerciulu siricu. P'ote ca togm'a insul'a Cipru e aceea ce doresce atátu de tare Itali'a în anim'a sea, dara potu se ve comunicu atátu la totu casulu în modu autenticu, ca ea de multu staruesce sa aiba o insula în ar-

chipelagu pentru cá sa-si póta desfasiurá aici tricolorulu seu si sa întemeeze o statiune marina pentru navele sale. Deci nu e mirare déca cabinetulu Depretis-Melegari, care si-a scrisu pe stindardulu seu si desvoltarea puterei marine a Italiei si a comerciului ei marinu, apuca cu bucurie mân'a ce i-o întinde amiculu dela Nev'a în sperant'a sigura, ca acésta mána i va dá o insula în archipelagu cá recompensa a prietiniiei. Ori cum va sta lucrulu un'a e siguru, ca Itali'a s'a smulsu cu incetulu din firele politicei englese si se alipesce mai intimu de Russi'a, care va primí în Itali'a unu aliatu bunu în marea mediterana.

Societatea academica româna.

Siedint'a dela 14 Septemvire 1876.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Membrii presenti: Iosifu Hodosiu, G. Baritiu, Gr. Stefanescu, Al. Romanu, I. Caragiani, I. C. Massimu, G. Sionu, V. Urechia si Al. Odobescu. D. Maniu, membrulu nou alesu, lundú si loculu, multiamcesce societátiei de onóra ce i-a facutu chiamandu-lu în sinulu ei.

Se cetesce procesulu-verbalu alu siedintiei precedinte si se adoptá.

Se radica propunerea de a procede la alegerea unui alu V-lea membru. Dupa óre-cari discussiuni, se dá precadere discussiunii asupr'a propuneriloru sectiunii filologice, resultande din procesulu verbale supusu în siedint'a dela 6 ale curente.

D. Romanu dá cetire asupr'a manuscrutului despre sintactic'a româna venitu la concursu.

D. Baritiu, cerendu cuventulu, dice ca opiniunea maioritátiei nu tiene comptu de conditiunile puse în concursulu publicatu despre acestu operatu. În acelu concursu se fipséza sum'a premiului ce se ofere. Admittiendu-se opiniunea maioritátiei, aru fi sa intrámu în tocméla negociatorésca cu concurentele; asemenea procedura p'ote aru ofensá demnitatea autorului.

Conchidiendu la respingerea propunerei cere cá cestiunea sa se formuleze netedu: merita operatulu premiulu séu nu? cáci de-sea numai asiá si poté dá votulu.

D. Babesiu sustiene aceea si opiniune: adauga ca numai dupa resolvarea aceste întrebári p'ote sa se puna în desbatere compensarea autorului afara din conditiunile concursului.

D. Odobescu, unindu-se cu cele dise de preopinanti, sustiene ca nu se poté admite trunchiarea premiului. D-sea séu 'lu acordá întregu cum a fostu anuniatu, séu 'lu refusa întregu. Aru fi periculósa pentru societate o procedere cá acésta: a scadá premiele si a instituí tocméla, aru avé de consecintia descuragiarea concurentiloru de a se mai increde în promisiunile societátiei.

D. Urechia crede ca nu este competente a intrá în esaminarea si apretierea operei. Cá formalistia în ceea ce privesce competint'a, vediendu ca conclusiunile maioritátiei tindu a afirmá ca oper'a nu respunde pre deplinu la conditiunile concursului, mai curendu se unesce a formulá propunerea de refusu, decátu aceea ce o propune maioritatea.

D. Laurianu crede ca d. Urechia a pusu cestiunea pe cea mai nemerita cale de discussiune, si provóca pre societate a-lu urmá, societatea nefindu competentu a intrá în detaiuri.

D. Odobescu aduce aminte societátiei ca ea, instituita dela inceputu pentru confectionarea dictionariului si a gramaticiei limbei române, în aceste materii a lucratu totu-déun'a cu caracteru de corp filologicu. D-sea considera pe dlu Romanu cá raportore alu societátiei, iér' nu numai alu

secțiunii. Astăzi raportorele vine și arăta că operă sintactică care s'a prezentat i se pare demnă de premiatu, dar' ca studiul ei speciale s'a făcutu în sinulu secțiunii filologice, unde majoritatea a opinat că ea nu va posedea toate calitățile cerute. Așă dă cându vede că raportorele pe de o parte dice dă, ier' majoritatea secțiunii filologice bă, d-sea cere că acei cari o reprobăza sa vina sa-si arete cuvintele cu cari combatu opiniunea raportului, și pôte ca d-loru voru convinge pe societate.

D. Laurianu, vorbindu mai întâiu asupra cestiunii de forma, nu néga ca societatea dela începutu a lucratu în asemenea materia că corpu filologicu.

Acést'a inse nu e tocmai regulatu și nu pôte demonstra altu ceva decâtu ca secțiunea competentă n'a fostu gelosa de atributiunile sele. Acum inse cându lucrările diverselor secțiuni ajungu a fi mai numeroase, crede ca e bine a se margini fia-care în ale sele. Vorbindu asupra operei ce face obiectulu discutiunii, d-sea nu néga calitățile ei; din contra afirma ca este buna, și ca aru fi de mare utilitate a se dá la lumina. Dar' că unulu care este din majoritatea secțiunii, și-a făcutu convicțiunea și crede ca nu este o lucrare care sa se póta calificá cá opus prestantissimum, spre a i puté acordá premiulu întregu. De-si crede ca cu propunerea majorității oper'a aru fi destulu compensata, totusi déca societatea va voi a-i dá premiulu întregu, nu se opune.

D. Romanu voiesce a imprasciá indoielile acelu cari aru crede ca în secțiunea filologica s'au desbinatu parerile. D-sea, cu chiaru procesulu verbale alu secțiunii, vine a probá ca relati'a cu meritulu operei în unanimitate s'a recunoscutu de buna și demna de a fi publicata. Diferinti'a de opiniune a fostu numai intru ceea ce privesce recompensarea ei. Prin urmare nu pôte fi vorb'a acum de a se discutá valórea operei, ci de a se procede la votu puru si simplu se dá séu nu premiulu publicatu.

D. Ureche e de parere a se întorce lucrarea la secțiune spre a formulá propunerea din nou, căci asiá nu scie ce sa faca.

D. Sionu afla tempulu și ocașiunea de a declará mai întâiu ca este unulu din minoritatea secțiunii. Apoi relativu la opera, spune ca dupa toate obiectiunile cari s'au făcutu cându și cându în tempulu cercetării și-a făcutu convicțiunea ca acést'a e unic'a opera de genulu acést'a ce s'a lucratu în limb'a româna; criticele ce a ascultat asupra ei nu i s'au parutu atâtu de intemeiate încátu sa-lu faca a nu fi în favórea ei. Déca la concursu n'a mai venit alt'a cu care sa se póta compará, crede că societatea este fatalmente obligata a o premiá, mai alesu ca chiaru majoritatea a declarat ca e buna și meritoria. Numai cându n'aru fi vedutu asemenea conclusiuni, aru fi respins'o; dar' n'aru primí nici odata transacțiunea pusa de majoritate.

D. Maniu cere cá raportulu sa se marginésca a se pronunціá prin conclusiune asupra valórei și meritulu lucrării, și se declare déca opulu respunde tuturor condițiunilor cerute pentru a fi premiatu; și acést'a conclusiune se fia pusa în desbateră întregi societăți.

D. Massimu se scusa mai întâiu ca fiindu bolnavu nu se pôte exprime cu tota vigórea ce merita o asemenea discutiune.

Cátu despre opera, afirma ca pe de o parte a vedutu și multa etimologia introdusa în presă, ier' în sintas'a propria autorulu insista numai asupra subiectului și predicatului, consacrándu celoru mai importante părți ale sintasei o dezvoltare cu totulu insuficiente. D-sea dice ca a însemnatu mai multe din defectele operei,

dar' n'a avutu tempu sa le puna pe hartia, fiindu ocupatu cu alte lucrări de ale secțiunii. Aréta parerea sea de reu ca d. raportore nu le-a notatu; conchide ca în principiu se unesce cu d. Odobescu, și declara ca se tóte aceste va votá pentru respingerea premiului.

D. Romanu replica ca preopinentii nu i-au comunicatu în scrisu notele lor spre a le pune în raportu; cu tóte aceste a supusu în raportulu seu tóte observatiunile principale ale membrilor din secțiune fára a fi trecut în amenunte.

D. Caragiani aréta ca a ascultat cu atentiune cetirea sintasei întregi și-a luat note despre părțile slabe și meritóse ale operei. Cându secțiunea filologica a venit a-si dá verdictulu, a recunoscutu merite necontestate, inse a fostu în contr'a premiării, căci afla ca nu corespunde în totu la acea lucrare de diece ani, așteptata și anunciata a se premiá cu diece mii lei. Acum'a secțiunea filologica în majoritate decide a nu premiá, ci a se dá autorulu o recompensa, vedindu ca societatea voiesce un'a din opiniuni, i se pare neregulatu cá societatea întréga se via fára cunoscintia de cauza se anuleze decisiunea majorității. Este dar' de opiniune ca séu sa se admita opiniunea majorității séu sa se cetésca întâiu opulu întregu și apoi sa se voteze.

D. Odobescu resuma discutiunea prin urmatórea propunere:

Sa se puna la votu.

1. Sa se premieze cu 10.000 lei.

2. Sa se acorde șpeșele tiparirii.

3. Sa se dea o recompensa de 3000 lei.

Se admite în unanimitate cá aceste propuneri sa se puna la votu prin bile, începandu-se cu punctulu I.

D. presedinte face apelulu nominal.

Resultatulu scrutinului:

Votanti 12.

Bile albe 7.

Bile negre 5.

D. presedinte declara ca propunerea s'a primitu.

Se continua discutiunea asupra conclusiunilor secțiunii filologice din procesulu-verbale dela 6 Septembrie.

Punctulu 11 se adoptá.

La punctulu III, d. Odobescu propune cá în comisiunea pentru revizuirea tiparirii traducerilor din Cicerone și Iuliu Cesare, sa se adauge și unu membru din secțiunea istorica. Se propune d. Ureche. Societatea aprobá.

La punctulu IV, d. Odobescu exprime dorinti'a cá comisiunea lexicografica se marginésca lucrarea glosariului limbei române în 16 cóle; care le crede suficiente și totudeodata cá pâna la sesiunea viitoare sa se termine.

D. Laurianu raspunde ca nu pôte fisá numerulu cóleloru; pôte sa iésa si mai putienu de 16 cóle, dar' pôte si mai multu.

Cátu pentru terminarea operei, aréta ca nu se potu obligá a terminá lucrarea în cursulu anului, care depinde dela diverse impregiurări, dar' promite ca nu va trece peste 20 cóle.

Societatea aprobá.

La punctulu V. d. presedinte explicá cauzele ce l'au indemnatu pe d-sea și pe d. Massimu cá sa se ofere a lucrá unu dictionariu latino-românu. Nu numai junimea din scóle simte necesitatea de o asemenea carte, dar' chiaru literatii cei mai consumati. Aduce cá proba nesuficienti'a traducerilor din autorii latini pre cari le punemu la concursu, și sperá ca unu dictionariu românu va facilitá concurentilor asemenea lucrări.

D. Sionu invita pre d-nii ce propunu a lucrá acést'a opera sa-si amâne propunerea pe anulu viitoriu, fiindu-ca anulu acést'a se afla dejá destulu de ocupati cu lucrarea Glosariului.

D. Ureche afirmá ca necesitate

este de asemenea dictionariu; se întreba inse: Societatea óre este chiamata a indeplini asemenea goluri în literatur'a nóstra? Póte cu asemenea lucrări nu suntemu în directiunea donatoriloru. D-sea cere cá cestiunea sa se dé în studiulu unei comisiuni de trei membrii.

D. Odobescu cere inchiderea discutiunii și punerea la votu a propunerei.

D. Laurianu dice ca nu e bine a se inchide discutiunea într'unu modu asiá precipitatu. Secțiunea filologica a venit cu o propunere seriósa și e de datori'a societății a o luá în seriósa desbateră.

D. Babesiu, în urm'a cuvintelorlu dlui Ureche, crede ca nu se pôte inchide discutiunea.

D. Caragiani dice ca cestiunea sa se trateze nu în modu personalu, ci în principiu, déca trebuie asemenea lucrări sa se faca prin concursu séu prin comisuni.

Dnii Odobescu, Maniu, revenindu asupra discutiunii adoptá propunerea dlui Ureche pentru comisiune.

Se pune la votu alegerea comisiunii prin bilete. Cu majoritatea voturiloru se alege: dnii Odobescu, Baritiu și Stefanescu.

Sedinti'a se radica la 6^{1/4} óre p. m. Presedinte, A. Treb Laurianu. Secretariu ad-hoc, Sionu.

Sedinti'a din 15 Septembrie, 1876.

Presedinte A. Treb Laurianu.

Membrii presinti: G. Sionu, Al. Odobescu, G. Baritiu, Gr. Stefanescu, V. Maniu, I. C. Massimu, I. Caragiani, Iosifu Hodosiu, V. Babesiu, Al. Romanu, V. Ureche.

Se cetesce procesulu-verbale alu sedintiiei precedente și se adoptá.

D. Laurianu comunica o declaratia în urmatórea coprindere: „Declaru inaintea societății academice române ca voi sacrificá tóta remuneratiunea ce-mi va proveni dela lucrarea dictionariului latino-românu, în favórea societății academice, care remuneratiune se va capitalisá spre formarea unui fondu (fondulu Laurianu), precum se va specificá prin unu actu autenticu.

D. Odobescu dá cetire raportulu comisiunii alésa pentru studiarea propunerei despre dictionariulu latino-românu, în urmatórea coprindere:

„Societatea academica facendu-se onórea a ne insarciná cu cercetarea cestiunii de a sci pâna la ce punctu este oportuna propunerea ce s'a făcutu de cátra secțiunea filologica și care suna astfelu:

„§ 5. D-nii Laurianu și Massimu, aretându necesitatea simtita atâtu pentru scóle câtu și pentru tinerimea studiósa de unu dictionariu latino-românu, se oferu a se insarciná cu lucrarea unei asemenea opere în aceleasi conditiuni cu cari s'a lucratu și tiparitu dictionariulu limbei române.“

Subsemnati au studiatu în acte oficiali ale societății tóte dispositiunile cari sunt relative la lucrări de felulu acést'a și prin unu asemenea studiu, au ajunsu la conclusiunea care resulta de sinisi din urmatórele trei consideratiuni:

I. În dispositiunile donatorului Ev. Zapp'a, confirmate prin contienutulu articolului 17 din regulamentulu făcutu de societate la 1869 pentru lucrarea dictionariului limbei române, se statuéza ca indata dupa ce se va seversá lucrarea dictionariului (esecutata de barbati instruiti și anume insarcinati cu acést'a), ea se va dá în scump'a cercetare a unei comisiuni de mai multi membrii cari, facendu-i observatiunile și modificările ce le voru crede de cuviintia, voru face cu tempulu posibilu editarea unui dictionariu completu, care sa se póta numí dictionariulu academicu.

Pre acestu temeiu, subscrisii credu ca reviziunea proiectulu de dic-

tionariu este o imperiósă obligatiune, cărei'a se cade cá societatea sa se consacre exclusiv si fára întârdiere, cu inlaturarea ori-cărei alte lucrări lexicografice pentru momentulu de facia.

Se observá asemenea ca insusi acelu primu proiectu nu este cu totulu terminatu, de óre ce chiaru în sesiunea presinte, societatea a aprobatu terminarea glosariului, în maximum de 20 cóle de tipariu.

II. Déca inse amu voi se considerámu compunerea unui dictionariu latino-românu cá o lucrare accesoria, cum suntu spre esemplu traducerile de pe autorii clasici și tesele literare ce societatea a creditu de cuviintia a pune la concursu, apoi ni se pare logicu cá societatea sa urmeze și pentru o asemenea lucrare accesorie calea adoptata pentru celelalte; și acést'a chiaru nici ca are trebuintia a o face în modu mai explicitu, de óre-ce dispositiunile testamentare ale unui'a din donatorii sei, adeca printre premiele Nasturelu din seri'a B, se prevede cá atâtu premiulu anualu de 4000 lei câtu și celu din alu patrulea anu de 12.000 lei, se potu acordá (lit. G.) la dictionare limbistice în limb'a româna, mai alesu pentru limbele antice și orientali, adeca limb'a latina, elena, sanscrita, ebraica, etc.

Acést'a ne îndemna a propune cá sa se lase deocamdata iniciativei personale sarcin'a unei lucrări de felulu acést'a, pe care societatea, credemu, va fi fericita a o recompensá cu unulu și mai multe premie Nasturelu-Herescu, în casulu cându ea va meritá sufragiele sele.

III. Luându sém'a ca lucrarea ce s'a esecutatu pâna acum de cátra comisiunea nóstra lexicografica este făcuta numai sub forma de proiectu, și ca dens'a pâna acum n'a obtienutu inca consacrátiunea aprobării întregi societăți, subsemnatiu credu ca mai inainte cá noi se posedemu unu tesauru alu limbei române, pe care societatea se si-lu fi insusitu pe deplinu, ea nu pôte se puna în esecutiune, din autoritatea sea propria, alte lucrări lexicografice, cari aru trebui, intru ceea ce privesce partea lor românesca, sa se fundeze numai și numai pe acelu tesauru aprobatu.

Pre aceste trei consideratiuni, comisiunea se vede silita a ve cere respingerea propunerei venite dela secțiunea filologica prin § 5 alu procesulu verbalu dela 6 Sept. 1876, rezervandusi societatea facultatea de a recompensá cu premie Nasturelu lucrările de dictionariu alu limbei latine ce i s'aru presinte pe vitoriu.

(Semnati), G. Baritiu, Al. Odobescu, Gr. Stefanescu.

D. Babesiu, luându cuvintulu, dice ca voiesce a constatá cum ca comisiunea recunósce necesitatea și chiaru urginti'a unui dictionariu latino-românu, ei curatu numai din motive de oportunitate este contr'a propunerei mai inainte de terminarea dictionariului academicu românu.

D. Maniu dice, ca dupa explicatiunile date de d. Odobescu, a intielesu și a apreciatu premisele. Déca este adevératu ca vointi'a donatoriloru este a se face asemenea lucrări lexicografice și mai pronunціatu vointi'a piosului donatoru Nasturelu-Herescu de a se premiá unu dictionariu latino-românu, apoi dupa d-sea conclusiunile separate nu suntu bine prezentate prin conclusiuni generale. Déca pe de alta parte aceleasi premise ne spunu ca pâna la terminarea dictionariului academicu nu se pôte incuviintia séu premiá lucrarea unui dictionariu cá celu propusu de comisiunea filologica, apoi i se pare ca finalulu conclusiunii din raportu este în contradicțiune cu premisele; prin urmare e de parere a se admite cu preferintia în principiu propunerea adoptata de secțiunea filologica.

D. Laurianu, luându cuvintulu

tulu, face următoarele reflexiuni: vedu in raportulu acest'ă o introduciune, apoi trei consideratiuni si in fine o conclusiune. Asupr'a introduciunii n'amu nimic'a de disu, ea ne îndrepta la consideratiuni. Consideratiunea I suna: „in dispositivele donatorului Ev. Zappa, Dictionarul academic.“ Aici amu de observatu ca citatulu pasagiu in care se dice ca aru fi din art. 17 alu regulamentulu facutu de societate la anul 1869 pentru lucrarea dictionarului limbei române, nu e din regulamentul citatu, nici din art. citatu; eata cum suna art. 17 din citatulu regulamenti; „la inceputulu fia-cărei sesiuni, comisiunea va supune lucrarea sea facuta in cursulu anului sectiunii filologice, care luându-o in discussiune, o va adoptă s'eu modifică, dupa cum va află de cuvintia. La a d'ou'a editiune se voru luă in consideratiune observările si modificările de fatia. In consecintia cu acestea, societatea aru fi facutu si face foarte reu ca s'a ocupatu si se ocupa si cu alte lucrări, si credu ca membrii comisiunii n'au voit sa condanne pre ceilalti membri ai societății cari sa ocupa cu alte lucrări afara de reviziunea dictionarului. Comisiunea continua: „Se observa etc.“ Asiă e glossariulu inca nu e terminatu; dar' dictionarul e dejă terminatu si comisiunea insarcinata cu reviziunea dictionarului dejă de doi ani inca n'a adusu pâna acum nici macaru d'oue renduri. Avemu dreptulu sa întrebămu pe comisiune: câte diecimi de ani rea de gându sa ne faca sa mai asteptămu pâna cându se va determină a incepe reviziunea dictionarului dejă terminatu? Si pâna atunci ce sa faca ceilalti membri ai societății academice? Crede comisiunea ca acest'ă aru fi chiamarea societății academice, că tota societatea sa lancediesca in apatia, fiinduca comisiunea nu lucrăza nimic'a, si asiă nici societatea nu e in dreptu a lucră altu ceva?

Revisiune si ier' reviziune si numai revisiune. Inse comisiunea insarcinata cu reviziunea lancediesca in inertia: aci inertia generala! eata vederile comisiunii.

Consideratiunea II suna: „Deca inse amu voi . . . sanscrita, ebraica etc.“

Nu scimu pentru ce comisiunea considera compunerea dictionarului latino-românu că o lucrare accesoria. Eu consideru dictionarele latino-românu si romano-latinu, greco-românu si romano-grecu etc. că lucrări principali cu cari e chiamata a se ocupă societatea, lucrări cari sunt neapere necesare româniloru, si fără cari nu pota face progresu in sciintie si suntu convinsu ca toti membrii societății, suntu de o parere cu mine, afara d'ora de membrii comisiunii.

Apoi comisiunea, pentru o lucrare asiă de seriôsa, ne tramite la concursulu instituitu dupa testamentulu repositului generalu Const. Nasturelu-Herescu. Multiamimu de acêsta lectiune si poftimu pe membrii comisiunii sa se folosêsca si sa se imbogătesca (precum se pare ca credu), din premiele Nasturelu.

Consideratiunea III suna: „Luându s'ema ca . . .“

Comisiunea cu aceste cuvinte amana ori-ce lucrare ba chiaru incercare lexicografica pâna cându nati-

nea româna nu va posede unu tesauru primitu si aprobatu de intrég'a societate.

Apoi acestu tesauru n'are sa iésa nici din reviziunea comisiunii insarcinate cu acêsta lucrare, nici din a d'ou'a, nici din a trei'a, nici din a patr'a, nici din a diecea editiune; prin urmare dupa acêsta logica alte dictionare române si straine nu s'aru mai puté face nici odata.

Din susu citatele trei consideratiuni, intemeiate pe mari adeveruri si de mare taria logica, comisiunea conchide: „Pre aceste trei consideratiuni comisiunea . . .“

Eu multiamescu comisiunii pentru bun'a vointia si pentru consiliulu ce ni-lu dà, dar' o rogu că sa se folosêsca mai întâiu membrii comisiunii de acestu consiliu, si le urezu succesu. Incătu pentru sectiunea filologica, si in specie pentru cei doi membri ai sectiunii, acesti'a voru avisă la ceea ce voru avé a face că dictionarul latino-românu si româno-latinu sa véda câtu mai curendu lumin'a, nu pentru membrii acestei comisiunii, ci pentru natiunea româna.

Siedinti'a se radica la 6¼ óre
Presiedinte, A. Treb. Laurianu.
Secretariu ad-hoc, G. Sionu.

Siedinti'a din 16 Septembrie 1876.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Membrii presenti: I. Caragian, V. Maniu, Iosifu Hodosiu, G. Baritiu, I. C. Massimu, Al. Romanu, V. Babesiu, G. Sionu, St. Falcoianu, Gr. Stefanescu, Al. Odobescu.

Se dà cetire procesulu-verbale alu siedintiei precedente si, dupa ori-cari rectificări, se adoptă.

D. Laurianu cere că sa se amâne discussiunea pentru dictionarul latino-românu pentru sesiunea anului viitoriu.

Societatea iá actu si trece la ordinea dilei.

D. Maniu, luându cuventulu, dice: la votarea propunerii facute de d. Odobescu, propunerea primita de unanimitate că basa de procedere, biuroulu n'a esplicatu ca pentru decernarea premiulu se ceru 2/3 din voturi pentru acordarea premiulu s'a proclamatu de d. presiedinte fără că nimeni din partea adunării se fi relevatu vre-o observatiune. In acea operatiune d-sea a votatu in conscintia ca maiortatea de votu are sa decida. Faptulu s'a constatat procesulu verbale din acea di. Prin urmare cererea ce se face astadi de a se declară nulitatea acelui votu, o considera ca o neregularitate neusitata in nici unu corpu deliberativu, că una resvotu pre care consciinti'a d-sele nu p'aru admite. De acea considera votulu primitivu că unu faptu implinitu, la care numai p'óte reveni.

D. Stefanescu raspunde ca d-sea a atrasu atentiunea societății inainte de a se suptserie procesulu-verbale, prin urmare inainte de a se sanctionă votulu datu din eróre. De acea d-sea insista de a declară ca punctulu I din propositiunea dlui Odobescu a caditu, nevendu numerulu de 2/3 din voturi, si provóca pe societate a pasi la votarea celorlalalte puncte.

D. Falcoianu dice ca neregularitatea s'eu erórea biuroului nu p'óte avé de efectu de câtu anularea votulu.

Nu se unesco cu conclusiunea d-lui preopinentu, spre a declară acordarea premiulu cá caditu, ci crede ca e mai justu si mai leale cá punctulu I din propunerea dlui Odobescu sa se puna de a d'ou'a óra la votu.

D. Babesiu, combatendu teoriile dlui Maniu, conchide prin a preferi opiniunea dlui Falcoianu, cu acêsta că votarea sa se faca cându societatea va presintá unu mai mare numeru de membrii de câtu acel'a ce au figuratu in siedintia cându s'a petrecutu faptulu in cestiune.

D. Caragian sustiene propunerea dlui Stefanescu de a se urmá cu votarea punctelor următoare din propunerea dlui Odobescu.

D. Romanu insista a se constatá bine faptul ca d. presiedinte a anunciatu primirea punctulu I din propositiunea dlui Odobescu si ca prin urmare oper'a s'a premiatu cu marele premiulu Zapp'a; asiă a fostu si convictiunea membriloru, cea ce dovedesce si faptul irecusabile ca societatea s'a opritu aci si n'a purcesu la votarea celorlalalte puncte.

Acum vine unu membru si, arătându ca votulu n'a fostu in conformitate cu art. 18 din statute, cere cá punctulu I din propunere n'a intrunitu numerulu voturiloru, sa se purceda la votarea celorlalalte puncte; d-sea nu p'óte admite acêsta, pentru ca n'aru mai puté votá asupr'a loru, ci rógă pre dd. membrii cari fusesera votanti la acea votare ca decă s'au datu si enunciatu unu votu ilegale, sa se legaliseze coroborându-lu prin voturile dloru.

D. Laurianu sustiene propunerea dlui Stefanescu.

D. Odobescu crede ca pre câtu a fostu facutu de pe scaunulu presiedentiale o declaratiune formală, care s'a si trecut la procesulu-verbale, ea nu se p'óte considerá că nula, fără cá prin acêsta sa se discreditese totu prestigiulu autorității n'óstre. Decă inse chiaru presiedintele recunósce ca a facutu eróre in contr'a statute-loru, e de neaperatu cá scietatea, prin simpla maiortitate, se constata nulitatea declaratiunii facuta, pentru că apoi sa se p'óta repune la votu cãtesi trele propunerile un'a dupa alt'a.

D. Laurianu dice ca cestiunea e grava. S'a facutu eróre care s'a enunciatu asiă; votanti 12, bile albe 7, bile negre 5, la care presiedintele a adausu: prin urmare propositiune s'a primitu. Aci este un'a *contradictio in adiecto*. Este adeveratu ca au esitu 7 bile albe si 5 negre, nu este inse adeveratu ca propositiunea s'a primitu dupa lege. Art. 18 din statute cere pentru asemenea voturi 2/3 si in casulu presinte 7/12 nu face 2/3, ci mai putienu. Erórea comisa de presiedintele prin adausulu: prin urmare s'a primitu propositiunea nu ne da dreptulu a calcá legea. E adeveratu ca in acea sidintia nimeni nu re-a desceptatu atentiunea, dar' in siedinti'a următoare dlui Grig. Stefanescu nu-a cetitu art. 18 din statute, din care amu veditu cu totii ca rezultatulu acelui votu este mai micu decâtu cere legea, si acum nu este altu ce-va de facutu decâtu se procedemu la votarea punctulu 2 si 3 si se fimu cu mai multa atentiune pe viitoriu.

Tempulu findu inaintatu, siedinti'ase radica la 6 jum. óre p. m.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.
Secretariu ad-hoc, Sionu.

Varietăți.

** (Imperatés'a Eugeni'a in Itali'a). Ex Imperatés'a Eugeni'a si printiulu imperialu se afla acum in Milano, de unde voru plecă la Florenti'a. O fôia italiana raportéza ca unii prefecti din cetăti cari voru fi onorati cu visit'a imperatesei Eugeni'a si a printiului au cerutu instructiuni dela ministrulu de interne, ca cum sa se p'óte intr'unu casu atătu de delicatu. Domnulu Necotera a respunsu ca de vreme ce persónele aceste calatorescu in celu mai strictu incognito nu e necesitate de o primire oficiale, dara se dice ca ministrulu a adausu, că indaca ce aceste persóne inalte se voru domiciliá intr'unu orasiu autoritățile si li fia la dispositiune si sa se arete cu cuviinti'a ce se dato-resce acelor'a ce au ocupatu odata in lume unu rangu atătu de inaltu.

Regele va calatori la Florenti'a pentru a salutá pe eximperatés'a Eugeni'a, alu cărei óspe fusese nu de multu in Tuilerie. Imperatés'a a visitatu împreuna cu printiulu Napoleonu si campulu dela Magent'a unde au luptatu francezii si italienii pentru eliberarea Italiei in anulu 1859.

** (Conductulu de facile) ce voiau sa-lu faca studentii din Pest'a consululu turcescu este interdisu. Impregiarile nu suntu oportune pentru manifestatiuni turcofile. Mercuri la amédi se infatisiara conducatoriul junimei academice la consululu turcescu, care le dechiară ca densulu trebuie sa resigneze la onórea conductulu de facile ce i'erá destinatulu, pentru ca a aflatu ca guvernulu ungurescu desaproba demonstratiunile pe strada. Conductulu nu se va face dara se va infatisia o deputatiune de studenti la consululu turcescu, pentru a i esprime simphatiele junimei academice pentru caus'a Turciei.

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Octobere 1876.

Metalicele 5%	62 45
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	66 25
Imprumutulu de statu din 1860	108 25
Actiuni de banca	818 —
Actiuni de creditu	147 80
London	123 75
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73 75
" " " Temisiorene	73 —
" " " Ardelenesci	72 50
" " " Croato-slavone	84 —
Argintu	105 30
Galbinu	5 92
Napoleonu d'auru (poli)	9 88½
Valut'a noua imperiale germăna	60 80

Concursu.

Aplacidandu-se in parochi'a gr. or. de III-lea clasa Sambat'a de susu resaritena protopresbiteratulu Fagarasiulu II, prin ordinatiunea Pré Ven. Consistoriu archidiecesanu din 16 Septembrie a. c. Nr. 2394. unu capelanu de ajutoriu lãnga neputinciosulu parochu de acolo, — se deschide prin acêsta concursu pentru ocuparea aceste statiuni, — pâna in 8 Noemyre a. c. — Cu acêsta statiune suntu impreunate emolumentele de a se impartasi capelanulu cu jumetate din venitul parochialu care se nrca la 430 fl. v. a.

Concurentii la acêsta statiune voru avé a-si asterne petitiunile sele cu atestatele recerute de Statutulu organiciu, subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu susu indicatu.

Comitetulu protopresbiteralu gr.
or. 3 Octomvre 1876.

Oficiulu protopresbit.

Vasilu Macsimu,
2—3 Adm. prot. Fagarasiu.

Concursu.

La scól'a populara confesionala gr. or. din Bacaintiu se cere unu invetiatiuru prelãnga salariulu anualu de 150 fl. v. a. 20 de ferdele mici de bucate, cortelu naturalu si lemnele trebuincióse.

Aspirantii la acestu postu au a se adresá cu petitele loru instruite cu documentele necesarie cátra prea ven. sc. protop. alu II alu Gioagiului reverendissimulu domnu prot. Sabinu Piso in Secarembu pâna la 7 Nov. a. c. in care di va fi si alegerea. Cantaretii voru avé preferintia de sine intelegandu-se decă posedu si alte facultăti corespundiatóre chiamării loru.
Bacaintiu 11 Octob. 1876 v.

In contielegare cu comitetulu parochialu.

Petru Maniu,
parochulu cá presiedintele comitet.
2—3